

SAUDA KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: mandag 15. mai 2017
Tid: kl. 10.00
Sted: Sauda Rådhus, kommunestyresalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 52 75 73 50, som sms til mobiltlf. 959 86 977 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen er invitert i sak 7 og 8

Sakliste:

- 05/17 Godkjenning av protokoll 06.02.17**
- 06/17 Referat- og orienteringssaker 15.05.17**
- 07/17 Sauda kommune - uttale til regnskapet for 2016**
- 08/17 Orientering fra administrasjonen – stab og utvikling**
- 09/17 Forvaltningsrevisjonsrapport – «Økonomistyring»**

Eventuelt

Sauda/Aksdal, 08.05.17

Alan G. Thompson (sign.)
Kontrollutvalgsleder


Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert i sak 7 og 8)
Varamedlem (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	15.05.17	05/17

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 06.02.17

Saksvedlegg: Protokoll fra møte i kontrollutvalget 06.02.17

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 06.02.17 til godkjenning. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt kommunen.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 06.02.17 godkjennes.

Aksdal, 08.05.17



Odd Gunnar Høie
Rådgiver/utvalgssekretær

SAUDA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Mandag **6. februar 2017** ble det avholdt møte i Sauda kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Alan G. Thompson.

MØTESTED:	Sauda Rådhus, kommunestyresalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 10.00 – kl. 11.20
MØTENDE MEDLEMMER:	Alan G. Thompson (Ap), Jon L. Grindheim (Sp) og Wenche Pleym (Ap)
MØTENDE VARAMEDLEMER:	1. vara Sjur Hatlen (H)
FORFALL:	Signe Marie Breivik (Krf), Eirik T. Lygre (V), 2. vara Laura Seltveit (Ap) og 3. vara Eirik Birkeland (Sp)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Revisor Roald Stakland - fra KPMG AS
FRA ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Kommunalsjef Jakob Svandal i sak 2
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 01/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL 14.11.16

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 14.11.16 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 06.02.17:

Leder gjennomgikk protokollen.

Under eventuelt var det etterlyst en oversikt over oppfølging av politiske vedtak. Sekretær viste til e-post av 30.01.17 hvor rådmannen har opplyst at en slik oversikt vil bli utarbeidet og lagt ved årsmeldingen.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 06.02.17:

Protokoll fra møte i kontrollutvalget 14.11.16 godkjennes.

SAK 02/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 06.02.17

1. Orientering fra rådmannen om «Avvik etter systemrevisjon» - utført av Senter for Miljørettet Helsevern
2. Statusrapport pr. februar 2017
3. Rapport fra Høstkonferansen i Sandnes – evaluering/oppsummering
4. Oversikt over vedtatt budsjett 2017 for kontroll og tilsyn
5. «Sauda gikk på en skattesnell» - Kommunal rapport 26.01.17
6. «Travle kontrollutvalg» – Kommunal rapport 26.01.17
7. Årsrapport 2016 - fra Skatteoppkreveren i Sauda
8. «Kommunen som barnehagemynd» tilsynsrapport fra Fylkesmannen i Rogaland
9. Informasjon om statlige tilsyn med kommuner og fylkeskommuner i Rogaland 2017
10. Haugaland Vekst IKS – protokoll fra representantskapsmøte 11.12.15
11. Nye maler for normalberetninger 2016 – Informasjonsskriv 8/2016 fra NKRF

Behandling i kontrollutvalget 06.02.17:

Pkt. 1 - Orientering om tilsyn med barnehagene.

Leder innledet om barnehagetilsyn og oppslag i media. Kommunalsjef Svandal orienterte. Han forklarte om bakgrunnen og status for Veslefrikk barnehage. Det var denne barnehagen som hadde vært gjenstand for tilsynet fra Senter for Miljørettet Helsevern. Fylkesmannen hadde også hatt tilsyn med barnehagene. Rapport var vedlagt under pkt. 8. Svandal forklarte at ikke alt hadde vært på plass da Veslefrikk barnehage åpnet i fjor. Fokus hadde vært å få den ferdigstilt til åpningsdato, for så å få på plass alle godkjenninger og kvalitetssikringer etter hvert. Han mente det meste begynte å komme på plass nå. Svandal viste og forklarte om kommunens kvalitetssikringssystem Compilo (tidligere Kvalitetslosen). Dette var et elektronisk system, som dermed enkelt kunne oppdateres. Kommunalsjefen ville gjennomgå tilsynsrapporten sammen med barnehagestyrer og sørge for å lukke alle avvik innen fristen. Samtidig ville forbedringer og endringer i prosedyrer o.l. bli implementert for alle barnehagene i kommunen. Medlemmene fikk svar på spørsmål underveis, blant annet om strakstiltak for å sikre at barnehagen var trygg, om tiltak ville gjelde alle barnehager og om foreldrene nå kunne være trygge på at sikkerheten for barna var ivarettatt. Kommunalsjefen mente at sikkerheten for barna var godt ivarettatt.

Utvalgsleder takket kommunalsjefen for en god orientering.

Pkt. 2–11. Leder orienterte.

Pleym og Grindheim mente konferansen i Sandnes hadde vært bra, med stram regi og interessante foredrag.

Utvalget reagerte på at budsjettet til kontrollutvalget også i 2017 er blitt redusert av rådmannen, denne gang med 49 000 kr. Innstillingen fra utvalget er ikke blitt forelagt kommunestyret, noe som er lovpålagt ifølge § 18 i sentral forskrift og reglement. Dette skjedde også i 2016. Medlemmene mente det var riktig og påpeke dette igjen overfor rådmannen, og ber om at budsjettet for 2017 blir oppjustert.

Leder kommenterte skatterapporten og mente det var bekymringsverdig med en nedgang på 19,7 % i skatteinntang.

Revisor kommenterte at det har blitt endringer i malen for revisjonsberetning, som muligens ville gjøre beretningene lettere å lese.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 06.02.17:

Referatsakene 1 – 11 blir tatt til orientering.

Kontrollutvalget ber rådmannen legge utvalgets budsjett for 2017 frem for kommunestyret i tråd med innstillingen

SAK 03/17 ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALGET 2016

Sekretariatets innstilling:

Sauda kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2016 (med evt. endringer/tillegg).

Sauda kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2016 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 06.02.17:

Leder innledet om saken. Utvalget er fornøyd med forslag til årsmelding, men vil påpeke at det under pkt. 4.6 om budsjett/regnskap ikke kommer frem at utvalget sitt budsjett for 2016 ble betydelig redusert av rådmannen. Dette er ikke i tråd med lov og forskrift. Budsjettet ble senere oppjustert etter påpekning fra utvalget, men ikke fullt ut. I sak 17/16 ble det etterlyst en lettfattelig/oversiktlig økonomirapport – men en slik er ikke mottatt av utvalget i 2016.

Medlemmene ønsket at det ble tatt inn en kommentar under pkt. 4.6 for å klargjøre dette forholdet.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 06.02.17:

Sauda kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2016 med et tillegg under pkt. 4.6 om budsjettinnstilling og kommunestyrebehandling.

Innstilling til kommunestyret:

Sauda kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2016 til orientering.

SAK 04/17 PLAN FOR ORIENTERING OM ENHETENE OG STAB/STØTTE

Sekretariatets innstilling:

Sauda kontrollutvalg vedtar følgende plan for orienteringer om etatene og sentraladministrasjonen:

15.05.17	Stab og utvikling v/rådmann eller kommunalsjef
18.09.17	Oppvekst og kultur v/kommunalsjef
13.11.17	Teknisk v/kommunalsjef
1. møte 2018	Helse og omsorg v/kommunalsjef

Tidsrammen settes til 30 minutter inkludert tid for spørsmål.

Behandling i kontrollutvalget 06.02.17:

Utvalgssekretær orienterte. Medlemmene støttet fremlegget.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 06.02.17:

Sauda kontrollutvalg vedtar følgende plan for orienteringer om etatene og sentraladministrasjonen:

15.05.17 Stab og utvikling v/rådmann eller kommunalsjef
18.09.17 Oppvekst og kultur v/kommunalsjef
13.11.17 Teknisk v/kommunalsjef
1. møte 2018 Helse og omsorg v/kommunalsjef

Tidsrammen settes til 30 minutter inkludert tid for spørsmål.

EVENTUELT

FKT-konferansen i Tromsø

Utvalgsleder orienterte fra styremøte i FKT. Den årlige kontrollutvalgskonferansen skal avholdes i Tromsø i juni. Invitasjon vil bli sendt ut om kort tid. Antall medlemmer som kan reise må vurderes utfra budsjettsituasjonen.

NKRF-konferansen på Gardermoen 1. – 2. februar

Utvalgssekretær orienterte kort fra konferansen som hadde hatt over 700 deltakere.

Neste møte: 15.05.17 – kl. 10.00

Sauda/Aksdal, 06.02.17

Alan G. Thompson
Leder


Odd Gunnar Høie
Kontrollutvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	15.05.17	06/17

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 15.05.17**Saksvedlegg:**

12. Statusrapport pr. mai 2017
13. Økonomirapport pr. mai 2017
14. Kontrollrapport 2016 fra Skatteetaten
15. Representantskapsmøte 24.04.17 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
16. Representantskapsmøte 27.04.17 – Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
17. Representantskapsmøte 28.04.17 – Haugaland Vekst IKS
18. Representantskapsmøte 24.05.17 – Krisesenter Vest IKS (uten vedlegg)
19. Årsmøte 08.06.17 – Ryfylke IKS (uten vedlegg)
20. Forum for Kontroll og Tilsyn – svarbrev til Foreningen Familie i barnevern
21. «Bernt svarer» - Kommunal rapport 24.04.17

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene 12 – 21 blir tatt til orientering.

Aksdal, 08.05.17

[Handwritten signature]

Odd Gunnar Høie

Rådgiver/utvalgssekretær



Kontrollutvalget - statusoversikt pr. mai 2017

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Økonomistyring	14.11.16	15.05.17			200 timer
Selskapskontroller					
Andre saker					

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Fulgt opp KU/KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	16.11.15	25.04.16	22.06.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2020	16.11.15	25.04.16	22.06.16		
Internkontroll	23.02.15	07.09.15	10.02.16	12.09.19/ 19.10.16	Avsluttet
Teknisk eining	05.05.14	23.02.15	22.04.15	01.02.16	Avsluttet
Legetenesta	29.04.13	14.10.13	18.12.13	05.05.14	Avsluttet
Selskapskontroller					

Saida - økonomi rapport pr. 08.05.17

VEDLEGG SAK 6/17-13

Funksjon	Ansvar	Art	Regnskap	Budsjett inkl.	Avvik i NOK	Budsjett inkl. endring
ALLE			125 259,00	366 860,80	241 601,80	786 701,00
10010 Politisk styring			1 400,00	12 250,00	10 850,00	0,00
10010 Politisk styre	1230 Revisjon/kontrollutvalg		1 400,00	12 250,00	10 850,00	0,00
10010 Politisk styre	1230 Revisjon/k 119570	Kontingent	1 400,00	0,00	-1 400,00	0,00
10010 Politisk styre	1230 Revisjon/k 137500	Kjøp frå IKS	0,00	12 250,00	12 250,00	0,00
10040 Revisjon/kontrollutvalg			37 458,75	116 277,45	78 818,70	274 701,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/kontrollutvalg		37 458,75	116 277,45	78 818,70	274 701,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 108002	Møtegodtg	0,00	18 535,00	18 535,00	42 800,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 108003	Tapt arbeid	0,00	13 283,35	13 283,35	31 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 109900	Arbeidsgive	0,00	2 700,00	2 700,00	6 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 111510	Kommunal	0,00	750,00	750,00	1 800,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 114000	Annonse, r	0,00	833,35	833,35	2 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 115001	Kursavgifte	0,00	12 500,00	12 500,00	30 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 116000	Utgifter og	0,00	1 250,00	1 250,00	3 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 119570	Kontingent	0,00	1 133,65	1 133,65	1 400,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 137500	Kjøp frå IKS	41 750,00	69 583,35	27 833,35	167 000,00
10040 Revisjon/k 1230	Revisjon/k 169000	Fordelte ut	-4 291,25	-4 291,25	0,00	-10 299,00
11010 Kontroll og revisjon			86 400,25	238 333,35	151 933,10	512 000,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/kontrollutvalg		86 400,25	238 333,35	151 933,10	512 000,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 108000	Godtgjerske	14 266,80	0,00	-14 266,80	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 108002	Møtegodtg	1 200,00	0,00	-1 200,00	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 108003	Tapt arbeid	434,91	0,00	-434,91	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 109900	Arbeidsgive	1 680,64	0,00	-1 680,64	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 109908	Arbeidsgive	4,94	0,00	-4,94	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 110030	Abonnement	223,37	0,00	-223,37	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 127000	Andre tjene	54 827,00	0,00	-54 827,00	0,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 137500	Kjøp frå IKS	0,00	238 333,35	238 333,35	512 000,00
11010 Kontroll og 1230	Revisjon/k 142900	Moms gjen	13 762,59	0,00	-13 762,59	0,00



Vår dato
15.02.2017

Din dato

Saksbehandler
Frode Kristiansen

800 80 000
Skatteetaten.no

Din referanse

Telefon
97724008

Org.nr
991733108

Vår referanse
2016/68886

Postadresse
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Kommunestyret i Sauda kommune
Postboks 44
4201 SAUDA

Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 15.02.17
Journalført: 17/074/ogk
Arkivkode: 232

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Sauda kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014
1,3	1,3	1,3



3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Sauda kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 403 573 252 og utestående restanser² på kr 6 676 044, herav berostilte krav på kr 2 831 633. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2016 for Sauda kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	13,1	97,6	94,5	95,8	96,3
Arbeidsgiveravgift 2015	58,6	100,0	99,8	99,9	99,9
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	20,9	97,7	99,0	99,4	99,4
Forskuddstrekk 2015	142,5	100,0	99,9	100,0	100,0
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	40,6	100,0	99,8	100,0	99,9
Restskatt upersonlige skattytere 2014	4,0	100,0	99,0	100,0	99,2

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Sauda kommune er tilsluttet kontrollordningen Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll.

Resultater for kommunen per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
151	8	8	5,3 %	6,3 %	6,3 %	4,6 %

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav



5. Resultat av utført kontroll

- **Intern kontroll**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- **Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- **Skatte- og avgiftsinnkreving**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

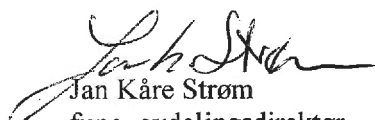
- **Arbeidsgiverkontroll**

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2016 hverken gitt pålegg eller anbefalinger.

Vennlig hilsen


Jan Kåre Strøm
fung. avdelingsdirektør
Skatt vest


Oddmund Midtbø
seniorrådgiver

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Sauda kommune
- Skatteoppkreveren for Sauda kommune
- Riksrevisjonen

PROTOKOLL

Måndag 24. april 2017 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Olav Haugen.

MØTESTART / MØTESLUTT	kl. 17.00 – kl. 17.50
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantinen
REPRESENTANTAR SOM MØTTE:	Alf Aronsen , Karmøy kommune Svein Inge Huseby , Haugesund kommune Gunn Marit Lygre , Tysvær kommune Katrine Skorpe , Sauda kommune Øyvind Haraldseid , Vindafjord kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune Olav Haugen , Sveio kommune Daghild G. Alvestad , Bokn kommune
MØTANDE VARAREPRESENTANT:	Tormod Skeie , Suldal kommune
FORFALL:	Vanja Ignjatic , Suldal kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune og varamedlem Tor Erling Skare , Utsira kommune
ANDRE SOM MØTTE:	Simon Næsse , for styreleiar/nestleiar Toril Hallsjø , dagleg leiar

FØLGENDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/17 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møte 24.04.17:

To representantar og ein vararepresentant hadde lovleg forfall. Ni av ti kommunar var representert og var såleis vedtaksføre. Representantskapet blei samd i at neste år ber sekretariatet alle representantane gje tilbakemelding om dei kan stille. Elles ingen merknader til innkallinga og sakslista.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet 24.04.17 blir godkjent.

SAK 2/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTET 25.04.16

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå representantskapsmøtet 25.04.16 blir godkjent.

SAK 3/17 GODKJENNING AV STYRET SI MELDING OG ÅRS-MELDING 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader. Det låge sjukefråveret blei spesielt framheva.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

SAK 4/17 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar opplyste at selskapet no, i tillegg til driftskonto og skattetrekkskonto, har ein kapitalkonto som følgje av at eigenkapitalen har auka dei siste åra. Representantane meinte det hadde vore god budsjettering og at det var viktig å ha midlar i reserve. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

SAK 5/17 BUDSJETT 2018 – FØRESETNADER OG RAMMER

Handsaming i møte 24.04.17:

Konferansekostnader generelt blei diskutert. Representantane var samd i at det var viktig at sekretariatet deltok på denne typar samlingar og der ein møter andre utvalssekretærer. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2018 slik det er lagt fram av styret:

Inntekter 2018		Utgifter 2018	
<i>Tilskudd</i>	<i>2.017.000</i>	<i>Lønn- og sosiale utgifter</i>	<i>1.747.000</i>
<i>Andre inntekter</i>	<i>-</i>	<i>Driftsutgifter</i>	<i>270.000</i>
<i>Inntekter totalt</i>	<i>2.017.000</i>	<i>Utgifter totalt</i>	<i>2.017.000</i>
<i>Resultat</i>	<i>0</i>		<i>0</i>

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2018 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Haugesund kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Tysvær kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Vindafjord kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Sveio kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Sauda kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Etne kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Suldal kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Bokn kommune</i>	<i>112.000</i>
<i>Utsira kommune</i>	<i>103.000</i>

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, her under å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingent for deltakarkommunane ikkje blir auka utover representantskapet sitt vedtak.

SAK 7 /16 ØKONOMIPLAN 2018-2021

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2018-2021:

	2018	2019	2020	2021
Inntekter:				
Tilskudd	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Andre inntekter	0	0	0	0
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Utgifter:				
Lønn og sos. utg.	1.747.000	1.777.000	1.830.000	1.885.000
Driftsutgifter	270.000	300.000	309.000	318.000
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Resultat	0	0	0	0

SAK 7/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Selskapsavtalen, vedtatt 23.11.04, sak 3/04, sist endra 29.04.08, sak 3/08
2. Styreinstruks, vedtatt 03.12.13, sak 21/13
3. Overordna strategiplan 2016-2020, vedtatt 25.04.16, sak 12/16
4. Etske retningslinjer for HKS IKS – styrevedtak 18.09.14, sak 20/14
5. Sekretariatet - møteplan 2017
6. Oversikt over valde representantar og vararepresentantar for 2015-2019
7. Karmøy kommunestyre 26.10.16, sak 99/16 – Godtgjersle til representantskap i IKS

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar gjekk igjennom punkta. For pkt. 7 viste ho viste til vedtaket i fjor om godtgjersle og oppmoda dei andre til liknande vedtak. Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 7 blir tatt til orientering

EVENTUELT

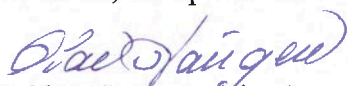
Ingen saker var meldt i forkant.

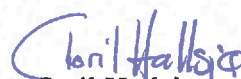
Representantskapet drøfta tidsbruk kontra reisetid for dei med lengst veg. Det blei gjort framlegg om bruk av videooverføring, medan andre var tydeleg på at fysisk frammøte var viktig, spesielt når det berre blei lagt opp til eitt møte pr. år.

Representantskapet drøfta om det i samanheng med representantskapsmøtet kunne leggjast inn eit føredrag eller eit tema i etterkant av møtet. Dagleg leiar og nestleiar viste til vidareføring av strategiplan, evt. anna, som aktuelt tema og ville drøfte framlegget med styret.

Møtedato neste år vil vere måndag 23.04.18.

Aksdal, 25. april 2017


Olav Haugen (sign.)
representantskapsleiar


Toril Hallsjø
dagleg leiar

PROTOKOLL

27. april 2017 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS i Bergelandsgata 30, Stavanger.

SAKSLISTE:

01/17	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/17	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/17	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/17	Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2016
05/17	Godkjenning av årsmelding for 2016
06/17	Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2018
07/17	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2018-2021
08/17	Rogaland fylkeskommune ny deltaker i selskapet fra og med 2017
09/17	Ending av selskapsavtalen
10/17	Valg av styre for 2017/18
11/17	Valg av valgkomite for 2017/18
12/17	Innkommne saker

MØTET SATT:

Klokken 10:00

Daglig leder Tor Ingve Johannessen orienterte om programmet for dagen.
Representantskapets leder Ole Tom Guse ønsket velkommen.

Deltakerliste – Representantskapet 2017

1	Sørensen, Gro	Bokn kommune
2	Broch, Leif	Eigersund kommune
3	Rørheim, Tone	Finnøy kommune
4	Guse, Ole Tom	Forsand kommune
5		Suldal kommune (fullmakt)
6	Sandve, Kolbjørn	Gjesdal kommune
7	Caspersen, Gudrun	Haugesund kommune
8	Håland, Reidar	Hå kommune
9	Karlsen, Jostein	IVAR IKS
10	Berg, May Britt	Karmøy kommune
11	Damsgård, Siri-Mona	Klepp kommune
12	Hafstad, Olav	Lund kommune
13	Nyvoll, Per Arne	Randaberg kommune
14	Hodnefjell, Eva Finnesand	Rennesøy kommune
15	Risvoll, Odd Bård	Rogaland fylkeskommune
16	Lapin, Ernst	Sandnes kommune

17	Storesund, Tone	Sauda kommune
18	Urdal, Arild	Sokndal kommune
19	Soma, Jørund Ubøe	Sola kommune
20	Stokka, Marie	Strand kommune
21		Hjelmeland kommune (fullmakt)
22	Børretzen, Åsmund Ohm	Vindafjord kommune

Styret: Jon Ola Syrstad (styreleder)
Jan Husebø (styremedlem)

IKA: Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Beate Aasen Boe
Sigve Espeland
Harald Nordli
Lene S. Tamburstuen
Monica Hodnefjell Tungland

SAK 01/17 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

SAK 02/17 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Daglig leder foreslo Ole Tom Guse, Forsand kommune som leder, og Gro A. Steine, Kvitøy kommune som nestleder. Ingen motkandidater ble lansert, og de foreslåtte representantene ble enstemmig valgt.

SAK 03/17 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Lene S. Tamburstuen ble valgt til referent. Gudrun Caspersen, Haugesund kommune og Jørund Ubøe Soma, Sola kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

SAK 04/17 Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2016
Regnskapet ble lagt fram med et overskudd på 321 660 kr. Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

SAK 05/17 Godkjenning av årsmelding for 2016
Årsmelding med vedlegg ble godkjent uten merknader.

SAK 06/17 Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2018
Daglig leder orienterte om budsjettforutsetningene. Budsjett og tilskudd for 2018 ble godkjent uten merknader.

SAK 07/17 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2018-2021
Økonomiplanen for perioden 2018-2021 ble godkjent uten merknader.

SAK 08/17 Rogaland fylkeskommune ny deltaker i selskapet fra og med 2017
Rogaland fylkeskommune ble godkjent som deltaker i selskapet.

SAK 09/17 Endring av selskapsavtalen
Selskapsavtalen ble godkjent uten merknader.

SAK 10/17 Valg av styre for 2017/18
Valgkomiteen har bestått av May Britt Berg, Karmøy kommune (leder), Olga Mauland, Time Kommune og Pål Gjerden, Sola kommune.

Valgkomiteens innstilling var som følger:

Styret 2017/2018:

Leder Jon Ola Syrstad, Strand kommune

Nestleder Elin W. Jara, Time kommune (gjenvalg)

Styremedlem Jan Husebø, Vindafjord kommune

Styremedlem Tone M. Haugen, Randaberg kommune (ny)

Varamedlemmer 2017/2018:

1. Møyfrid Johannessen, Gjesdal kommune (gjenvalg)

2. Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune (gjenvalg)

3. Annette Bokneberg, Bokn kommune (gjenvalg)

4. Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune (gjenvalg)

Lene S. Tamburstuen er valgt som ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2017/18 ble godkjent uten merknader.

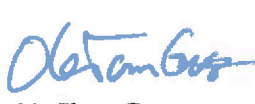
SAK 11/17 Valg av valgkomite for 2017/18
Styrets innstilling til valgkomite for 2017/2018:
May Britt Berg, Karmøy kommune, leder (gjenvalg)
Reidar Håland, Hå kommune (ny)
Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (ny)

Styrets innstilling til valgkomité for 2017/2018 ble godkjent uten merknader.

SAK 12/17 Innkomne saker
Ingen innkomne saker.

MØTET HEVET: kl. 10:35

Stavanger 27. april, 2017

			
Ole Tom Guse	Gudrun Caspersen	Jørund Ubøe Soma	Lene S. Tamburstuen
Representantskapets	medundertegner	medundertegner	referent
leder			



Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Torsdag 28.04.17

STED: Hemmingstad Kultursenter, Haugesund

TID: kl.09.00-10.00

Sakliste:

Sak 1/17: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 2/17: Behandling av årsregnskap 2016

Saksdokument ettersendes etter at styret har behandlet regnskapet.

Sak 3/17 Strategidrøfting

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
Adm.dir.

Emne **SV: Barnevern**
Avsender **FKT- Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>**
Mottaker **foreningenffb@gmail.com <foreningenffb@gmail.com>**
Dato **03.04.2017 09:57**



Til Foreningen Familie i barnevern

Kopi: Til alle landets ordførere og FKTs medlemmer

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 30.03.17
Journalført: 17 / 122 / tha / ogh
Arkivkode: 216

Vi viser til foreningens epost «Barnevern» sendt til alle landets ordførere i begynnelsen av mars 2017.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontroll og tilsynsfunksjon i kommuner, fylkeskommuner og Sametinget. Medlemmer er kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg (etter kommuneloven) og deres sekretariater. FKT har i dag 165 kommuner og 8 fylkeskommuner som medlemmer, samt 22 kontrollutvalgssekretariater, som betjener mer enn 200 av landets kommuner og fylkeskommuner. For nærmere informasjon viser vi til våre nettsider: www.fkt.no.

I foreningens henvendelse til landets ordførere rettes det søkelys på et viktig tema, og kommunenes kontrollutvalg omtales en del i denne forbindelse. FKT ønsker å knytte noen kommentarer til denne omtalen, da vi oppfatter en viss begrepsforvirring knyttet til hva som er oppgaver for kontrollutvalget. Kommunens kontrollutvalg er opprettet med hjemmel i kommuneloven og ikke med hjemmel i Lov om barneverntjenester. Det folkevalgte organet kommunen kan (ikke må) opprette med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 2 bli gjerne kalt et klientutvalg. Dette kan tillegges oppgaver etter barnevernloven og behandle enkeltsaker innenfor denne lovens virkeområde, slik det er beskrevet i barnevernloven § 2.

Kontrollutvalg etter kommuneloven har et annet ansvarsområde enn dette klientutvalget. Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget er kort fortalt kommunestyrets redskap for demokratisk tilsyn og kontroll for å sikre at den kommunale virksomheten, herunder barnevern, skjer i tråd med gjeldende lover og regler, kommunens egne planer og vedtak, samtidig som fokus settes på kvalitet og effektivitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å forstå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Utvalget inngår som en uavhengig, folkevalgt del av kommunens egenkontroll. I tillegg kommer administrasjonssjefens interne kontroll, jf. bl.a. hvordan dette er nedfelt i barnevernloven § 2-1 med tilhørende forskrift.

For å sikre kontrollutvalgets uavhengige og objektive stilling har kommuneloven strenge valgbarhetsregler for hvem som kan sitte i utvalget. Disse er konkretisert i kommuneloven § 77 punkt 2. FKT er ikke kjent med at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene, men vi oppfatter at denne påstanden i foreningens epost kan knytte seg til det folkevalgte organet som kommunen kan opprette etter barnevernloven § 2.

Barnevern inngår som ett av mange virksomhetsområder i kommunens forvaltning som kontrollutvalget skal føre tilsyn med. Som hovedregel utfører kontrollutvalget sine oppgaver med utgangspunkt i planer for forvaltningsrevisjon fastsatt av kommunestyret, etter innstilling fra kontrollutvalget. Disse planene blir til etter en overordnet analyse av kommunens totale forvaltning basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom planarbeidet velges de mest aktuelle områdene for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i inneværende kommunestyreperiode ut. Ressursene som blir stilt til rådighet for kontrollutvalget avgjør hvor mange slike prosjekter som kan gjennomføres det enkelte året og i den enkelte kommunestyreperioden. Med et slikt utgangspunkt er det ikke gitt at barnevern blir valgt ut blant de prioriterte områdene kontrollutvalget i den enkelte kommunen får i oppdrag av kommunestyret å se nærmere på gjennom forvaltningsrevisjon i hver kommunestyreperiode.

Hovedregelen er altså at kontrollutvalget arbeider planmessig. Dette er imidlertid ikke til hinder for at utvalget kan omprioritere, etter nærmere avtale med kommunestyret, hvis omstendighetene i den enkelte kommunen skulle tilsa det. Kontrollutvalgets tilsyn er systembasert, dvs. at utvalget svært sjelden vil engasjere seg i enkeltsaker, verken innenfor barnevern eller andre fagområder. Kontrollutvalget er heller ikke et klageorgan. Det er forøvrig riktig at kontrollutvalget har full innsynsrett i de saker, dokumenter mm. som de finner nødvendig for å utføre sitt arbeid.

Det er etablert et nasjonalt register over utførte forvaltningsrevisjoner i landets kommuner. Et raskt søk i dette registeret viser at det er utført ca. 200 forvaltningsrevisjonsprosjekter med barnevern som tema de siste 10 – 12 årene. Uten å ha gått nærmere inn på det, antar vi at flere av de «gjengangere» foreningen lister opp i henvendelsen til alle landets ordførere, inngår blant vurderingstemaene i mange av disse rapportene. FKT har for øvrig ingen forutsetninger for å vurdere hvorvidt dette antallet rapporter er mye eller lite i denne perioden. Som sagt baserer dette seg på konkrete risiko- og vesentlighetsvurderinger i hver enkelt kommune, hvor kommunestyret bestemmer.

Hvis det er ønskelig med mer informasjon om den kommunale egenkontrollen og systemet for kontroll og tilsyn i norske kommuner må foreningen gjerne ta kontakt. For øvrig viser vi til veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Kontrollutvalgsboken. Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver (2. utg., desember 2015).

Med vennlig hilsen

Benedikte Murruvik Vonen

Styreleder

M: 90 58 90 43 | benedikte.vonen@temark.no

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |

www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

Til alle landets ordførere

Foreningen Familie i barnevern er en organisasjon som bistår familier som er under barnevernet. Vi er i kontakt med flere hundre familier over hele landet, og har fått innsyn i like mange saker. Vårt mål er å arbeide for at barnevernet kan bli en etat til det beste for barna ved å følge gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Vi samarbeider også tett med bl.a. Stortingsrepresentanter, advokater og psykologer.

Dagens nyhetsbilde er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, noe vi i foreningen mener bør være totalt unødvendig. Det er for øvrig vi i foreningen som fikk vår kjære ordfører til å ta tak i utfordringen i egen kommune. Resultatet er dagens medieoppslag vedr. Land barneverntjeneste.

Alle landets kommuner har myndighet til å sette seg inn i barnevernets arbeid gjennom sine kontrollutvalg. Vi i foreningen har funnet ut at de færreste kommuner faktisk benytter sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker.

Departementets retningslinjer i hht. kontrollutvalgets mandat kommer klart frem i Lov om barneverntjenester § 2 hvor det står: «*Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.*

Kommunestyret kan beslutte at oppgaver som følger av denne loven skal legges til et folkevalgt organ. Dette organet, som ikke kan være kommunestyret, skal ved behandling av klientsaker ha 5 medlemmer.»

Det er strenge krav til hvem som kan sitte i kontrollutvalgene, og det er oss kjent at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene. Vi ønsker derfor at samtlige kommuner oppfyller de plikter som er underlagt denne lov, ved å enten regulere kontrollutvalgets medlemmer, subsidiert at kommunene oppretter eget kontrollorgan vedrørende barneverntjenesten.

Det er ordførerens ansvar å sørge for at kommunen har lovpålagt kontrollutvalg med de mandater dette medfører.

Foreningen Familie i barnevern har registrert at barneverntjenesten gjemmer seg bak taushetsplikten, også ovenfor kommunestyret, ordfører og rådmann. Departementets retningslinjer vedr. kontrollutvalg sier: «*Kontrollutvalget har en generell innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av at opplysninger er taushetsbelagte, og den gjelder opplysninger, redegjørelser eller*

dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver. Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper organisert som interkommunale selskaper (IKS), styrer etter kommuneloven § 27, aksjeselskaper som er heleid av kommunen (selv eller sammen med andre kommuner) og heleide datterselskaper av IKS eller heleide aksjeselskaper. Det er kontrollutvalget som avgjør hvilke opplysninger og hvilket materiale utvalget har behov for å få tilgang til. Kontrollutvalget har en selvstendig innsynsrett som gjelder alle forhold utvalget finner nødvendig å undersøke. Kontrollutvalgets innsynsrett er uavhengig av revisors innsynsrett. Innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men kontrollutvalget kan for eksempel overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.»

Foreningen Familie i barnevern forventer at du som ordfører tar nødvendige grep ved å aktivt benytte kontrollutvalget i hht. barnevernsaker. På den måten kan man forebygge lovbrudd og overgrep innen barneverntjenesten, og sørge for at både barns og foreldres rettigheter blir ivaretatt.

Det bes om at det settes spesielt fokus på de funn vi har erfart er «gjengangere» i de fleste kommuner:

- Tidsfrister
- Manglende oppfølging med hht. tilbakeføring
- Manglende mulighet for barna å ha sin lovpålagte tillitsperson, og/eller manglende dokumentasjon på at dette er fremlagt.
- *Formålstjenelige* tiltak og tiltaksplan
- Manglende oppfølging i hht. samvær og samværsplan
- Manglende sikkerhet og lovlighet vedr. innhenting av opplysninger
- Overdreven og udokumentert assistanse fra politiet
- Den svært hyppige bruken av «henlagt med bekymring» slik at saken kan startes på nytt igjen etter 6 måneder.
- Manglende oppfølging av fosterforeldre
- Manipulasjon og endringer i tekst og datoer, dokumentfalsk.
- Manglende tilrettelegging i forhold til partsrettigheter.
- Barnevernets overdrevne aktivitet på skolene (samsvarer ikke med Opplæringsloven)
- Overdreven og ulovlig bruk av akuttiltak
- Ignorering av foreldres rett til å bytte saksbehandler
- Dokumentinnsyn
- Manglende oppfølging av det biologiske prinsipp – barn skal plasseres innad i familien/lokalmiljøet
- Manglende dokumentasjon, tiltak og reelle evalueringer før evt. omsorgsovertakelse.
- Manglende mulighet for tilkalling av vitne ved hjemmebesøk.
- Saksbehandleres bruk av telefon/SMS-tjenester til klienter utenom arbeidstid.
- Manglende skriftlige møteinnkallinger med relevant dagsorden
- Henlagte saker skal makuleres - ikke brukes som «ekstra påfyll» ved senere kontakt med bv.

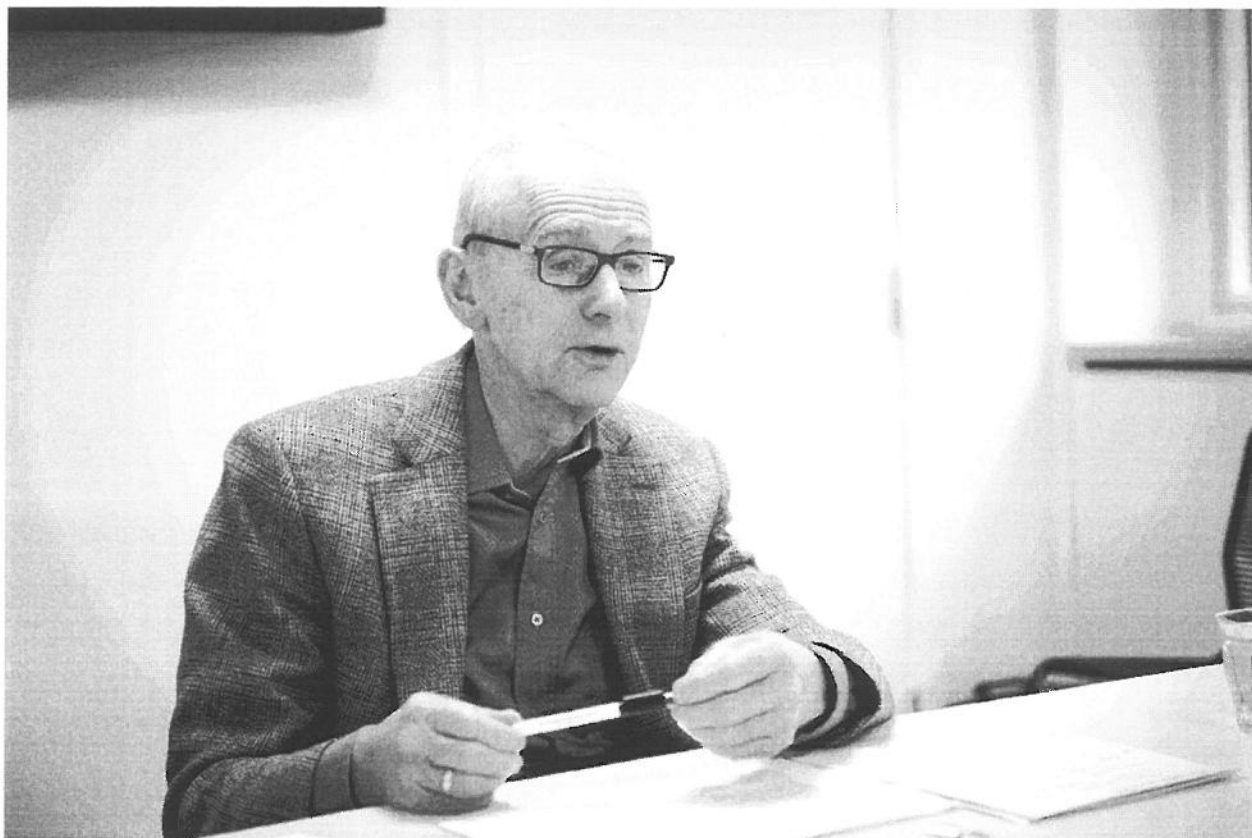
Mvh

Foreningen Familie i barnevern

v/ Helene Sørbu og Eli H. Iversen

Rådmann kan nekte å svare revisor i møte

BERNT SVARER. Revisor kan stille spørsmål til rådmannen i kontrollutvalgets møter. Men rådmannen kan nekte å svare, hvis hun mener spørsmålene ligger utenfor det hun ble innkalt for å besvare, skriver jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.



Jussprofessor Jan Fridthjof Bernt

Kommunal Rapport

Publisert i dag, kl. 8.28

1

SPØRSMÅL: I en kommune ba rådmannen om at kontrollutvalget vurderte kommunerevisors rolle i kontrollutvalgsmøtene. Han syntes det var krevende at revisor stiller oppfølgingsspørsmål til rådmann direkte i møtene. Han stilte spørsmål ved om revisjonssjefen kunne stille spørsmål på vegne av kontrollutvalget, og om revisor i det hele tatt skal ha noen slik rolle i kontrollutvalgets saksbehandling.

Hvilke regler gjelder for dette?

SVAR: Kontrollutvalg og revisor er to atskilte deler av kommunens interne tilsyn. Det kan være nyttig først å se på de generelle reglene om disse to organenes organisering og oppgaver:

Revisor har ansvaret for kontroll med kommunens økonomiforvaltning og virksomhet ellers – «regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon» (kommunelovens § 70 nr. 2).

Regnskapsrevisjonen er i første rekke kontroll med årsregnskapet fra rådmannen og kommunale foretak. Den omfatter også kontroll med at økonomiforvaltningen er organisert på en betryggende måte. Saksgangen er formalisert i linjen revisor, kontrollutvalg, formannskap og kommunestyre og er basert på klare skiller mellom de ulike trinn i prosessen. Kontrollutvalget trer først i funksjon når det foreligger en årsberetning fra revisor om årsregnskapet som lagt fram av rådmannen. Rollefordelingen mellom de ulike instansene vil normalt ikke være noe problem.

For forvaltningsrevisjonen er bildet mer komplisert:

Forvaltningsrevisjonen er en bredere anlagt kontroll med lovlighet, måloppnåelse, effektivitet og forsvarlighet av forvaltningens virksomhet. I kommunelovens §77 nr. 4 fastslås det at kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Videre skal utvalget påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen og at blir gjennomført «systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger» (forvaltningsrevisjon).

Dette er en svært viktig presisering av kontrollutvalgets ansvar og arbeidsmåte.

Skal påse at ...

I kommunelovens § 77 står det at kontrollutvalget velges for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning. I dette ligger det *ikke* at kontrollutvalget er tildelt en selvstendig løpende kontroll- og tilsynsfunksjon med saksbehandling og avgjørelser i enkeltsaker. Utvalget skal påse at det føres kontroll også på andre områder enn regnskapene. Utvalget har ingen selvstendig vedtaksmyndighet, men skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Som grunnlag for sine rapporter kan utvalget foreta de undersøkelser som det mener er nødvendig for å vurdere om administrasjonen påser at kravene til økonomiforvaltning blir oppfylt, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse osv.

Det er altså ikke kontrollutvalget selv som skal forestå disse undersøkelsene, det skal bare påse at de blir gjort, og om nødvendig rapportere til kommunestyret. Det er kommunestyret som så skal vurdere hva som bør gjøres for å rette opp feil og mangler.

Men for å vurdere om systemet fungerer, kan det være nødvendig å gå inn i enkeltsaker. En helt generalisert og abstrakt systemkontroll vil sjelden tilføre noe særlig. Treet må kjennes på sine frukter.

Dette er bakgrunnen for bestemmelsen i kommunelovens § 77 nr. 7. Den gir kontrollutvalget en prinsipielt ubegrenset rett til å «kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene», uavhengig av om det er tale om rent interne forhold i forvaltningen eller opplysninger som er underlagt taushetsplikt.

Det betyr at utvalget både kan kreve skriftlige redegjørelser og innkalle tilsatte i administrasjonen, herunder rådmannen, til å forklare seg for utvalget. Og utvalget avgjør selv hva «det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene».

Revisors rolle

Hvor kommer så revisor inn i bildet ved slik forvaltningsrevisjon? Også forvaltningsrevisjon er en del av revisors ansvar. Nærmere bestemmelser om dette er gitt i revisjonsforskriftens § 7. Dette er en løpende kontroll – «systematiske vurderinger» – som revisor setter i gang etter et fastsatt program eller av eget tiltak i situasjoner der det kommer opp opplysninger som tilsier at slike undersøkelser bør foretas.

Også revisor kan, uten hinder av taushetsplikt, kreve alle de opplysninger/redegjørelser/dokumenter fra kommunen, og foreta de undersøkelser han/hun finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av forvaltningsrevisjoner.

Kontrollutvalg og revisor er altså to ulike instanser som begge har ansvar forvaltningsrevisjon. Men mens revisor selv har ansvaret for å foreta også slik revisjon av kommunens virksomhet, er kontrollutvalgets oppgave i siste instans å påse at slik revisjon foretas i tilstrekkelig grad og omfang.

Her er ikke rolleforståelsen alltid like klar i utvalgene eller hos allmennheten. Mange oppfatter kontrollutvalget som en slags kommunal domstol, som skal ta stilling til konkrete påstander om feil i kommunal saksbehandling og avgjørelser, for eksempel om noen er inhabil eller om saken er forsvarlig utredet.

Kontrollutvalget har imidlertid ingen slik myndighet, og har normalt heller ikke spesiell kompetanse til å ta stilling til juridiske, forvaltningsmessige eller politiske tvilsspørsmål.

Når utvalget går inn i en enkelt sak eller et bestemt saksområde, vil det primært være med sikte på å få en best mulig avklaring av de faktiske forhold, herunder om man har foretatt den nødvendige kvalitetssikring av de juridiske eller andre faglige vurderingene som de avgjørelsene som er truffet, bygger på.

Revisors rolle i kontrollutvalget

Saker for kontrollutvalget kan enten ha utgangspunkt i en rapport om en undersøkelse fra revisor om foretatt forvaltningsrevisjon, eller kan være satt på dagsordenen av kontrollutvalget selv, enten av lederen eller ved vedtak i utvalget.

At revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatene av utførte forvaltningsrevisjoner, innebærer at slike rapporter må legges fram for utvalget. Hva kontrollutvalget så velger å gjøre med en slik rapport, er det i utgangspunktet opp til utvalget selv å avgjøre.

Men utvalget skal, etter kontrollutvalgsforskriften § 11, avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Revisor kan i sin rapport til kontrollutvalget komme med anbefalinger om hvordan saksforholdet bør følges opp. Men dette er ikke den formelle innstilling til utvalget. Den er det utvalgets sekretariat som skal utarbeide.

I kontrollutvalgsforskriften § 20 er det bestemmelser om utvalgets sekretariat: Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatets oppgave er å «påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt».

I praksis vil revisors rapport normalt være det klart viktigste dokument i saken. Men sekretariatet skal foreta en selvstendig vurdering av saksforholdet på grunnlag av rapporten, uavhengig av og uten ytterligere medvirkning av revisor.

Møte- og talerett

Spørsmålet blir så hvilken rolle revisor har når en sak kommer til behandling i kontrollutvalget. Kan han eller hun delta aktivt i møtet, og også stille spørsmål til og kreve svar fra rådmann eller andre tilsatte som er innkalt av utvalget?

Svaret på første del av dette spørsmålet finner vi i kontrollutvalgsforskriften § 19: «Oppdragsansvarlig revisor (...) har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert». Revisor har altså rett til å ytre seg og delta debatten, men har ingen formell forslagsrett med rett til å få sine forslag satt under votering, og ingen stemmerett.

Revisor vil også ha rett til å delta i møte der rådmann eller andre tilsatte er innkalt, og må da også kunne kommentere det som framkommer i møtet, også i redegjørelser fra rådmannen eller andre tilsatte som møter der. Revisor må da, på linje med kontrollutvalgets medlemmer, kunne stille spørsmål i tilknytning til den sak som er under behandling.

Rådmannen, eller andre som møter fra administrasjonen, kan imidlertid nekte å svare på spørsmål, hvis de mener dette går ut over rammen for det man er innkalt for å svare på. Men spørsmål som angår det tema den som møter er bedt om å forklare seg om, må besvares, herunder også oppfølgingsspørsmål om samme sak.

Om saken settes på spissen, er det bare kontrollutvalget, ikke enkeltmedlemmer, som kan kreve opplysninger fra administrasjonen. Dette gjelder også revisor når han eller hun møter i utvalget. **Revisors egen rett til å kreve opplysninger etc. må utøves av revisjonen som sådan ved formell forespørsel, ikke av revisor som deltaker i et kontrollutvalgsmøte.**

Jeg vil anta at terskelen for å nekte å svare på slike spørsmål vil – og bør – være høy. Men det må i alle fall være helt legitimt at rådmann eller andre som møter, svarer at dette spørsmålet kan jeg ikke svare på her og nå, men jeg skal undersøke det og komme tilbake.

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	15.05.17	07/17
Formannskapet	24.05.17	
Kommunestyret	21.06.17	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

SAUDA KOMMUNE - UTTALE TIL REGNSKAPET FOR 2016

Saksvedlegg:

1. Forslag til uttalelse til årsregnskapet 2016 fra kontrollutvalget
2. Revisjonsberetning for 2016, datert 18.04.17 – fra KPMG AS v/Roald Stakland
3. Hovedoversiktene i regnskapet for 2016
4. Årsmelding 2016 (eget hefte)

Bakgrunn:

I Forskrift om kontrollutvalg § 7 heter det at kontrollutvalget skal gi en uttalelse om årsregnskapet før det blir vedtatt av kommunestyret. Uttalelsen blir gitt til kommunestyret, men formannskapet skal ha mottatt en kopi av uttalelsen tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet gir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret. Regnskapet må derfor først legges frem for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgsforskriften § 8 sier at kontrollutvalget skal se til at revisor sine merknader i forhold til regnskapet (revisjonsrapport) blir fulgt opp.

Grunnlaget for kontrollutvalgets uttalelse

Grunnlaget for kontrollutvalgets behandling av årsregnskapet er Sauda kommunes årsregnskap for 2016 m/noter, revisjonsberetning, revisors årsoppgjørsbrev/rapport og rådmannens årsmelding.

Regnskapet

Årsregnskap viser et **brutto driftsresultat** (forholdet mellom driftsutgifter inkl. avskrivninger og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringer) på 8,6 mill. mot revidert budsjett på 2,5 mill.

Netto driftsresultat er det samme som brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat ble 4,5 mill. Det utgjør 0,9 %, som er under det anbefalte nivået på 1,75 %. I fjor var resultatet på 1,4 %.

Sum utgifter i investeringsregnskapet var på 56,9 mill. Justert for finansieringstransaksjoner og inntekter var finansieringsbehovet på 45 mill. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

Totalt sett er regnskapet gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk/underskudd på kr 2,1 mill.

Noter

For at regnskapet skal gi leserne så god informasjon som mulig, er det viktig at tallene i regnskapet blir supplert med noter som gir tydelig henvisning til hvilke element i årsregnskapet de knytter seg til.

Årsmelding

Etter loven skal det legges fram en årsmelding som skal gi opplysninger om forhold som ikke går fram av regnskapet og som er viktige i vurderingen av kommunens økonomiske situasjon og resultatet av virksomheten, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen.

Årsmeldingen skal ifølge årsregnskap- og årsberetningsforskrifta være klar innen 31. mars.

Det er krav om at rådmannen skriver noe om hva som er gjort eller om de planer som er laget innenfor arbeidet med **internkontroll** og arbeidet med å heve **etikken** i kommunen. Det skal også skrives noe om faktiske tilstand når det gjelder **likestilling** i kommunen.

Årsrapporten gir utfyllende opplysninger til det talmateriale som går fram av regnskapet.

I årsrapporten har rådmannen kommet med mellom annet følgende kommentar om økonomien:

I 2016 har organisasjonen intensivert arbeidet med rapportering og budsjettkontroll. Rådmannen meiner at dette bidrege til god budsjettdisiplin i organisasjonen, men til tross for dette har me ikkje nådd alle økonomiske mål for 2016. Rekneskapen totalt sett ergjort opp med eit underskot på om lag kr. 2 000 000,-. Dette har sjølvsagt fleire grunnar.

Skatteinngangen hadde ei svært negativ utvikling i 2016, og blei nær 10 000 000,- mindre enn i opprinneleg budsjett. Nær 6 000 000,- mindre enn korrigeringa som blei gjort ved 2.tertial. Det har vore ei auke i statlege overføringar, noko på grunn av asylmottaket og noko på grunn av inntektsutjamning. Auken som følge av etablering av asylmottak er knytt direkte opp til aukte utgifter. Saman med endra reguleringspremie til KLP har dette ført til eit rekneskap som endar nær balanse.

Budsjettkontroll i tenesteområda har for det meste vore god, med eit krevjande 2016-budsjett å halda seg innanfor. Det har likevel vore overforbruk på lønn innanfor ein delområder. Det økonomiske resultatet blir ytterlegare kommentert i årsberetninga lenger bak i dette dokumentet.

Generelt om innholdet i en revisorberetning

Forbehold brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som påvirker revisor sin konklusjon av regnskapet. Presiseringer brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som ikke påvirker revisor sin konklusjon om regnskapet totalt sett.

Revisors revisjonsberetning og årsoppgjørsbrev

Revisor har avlagt såkalt «ren» melding, dvs. uten forbehold eller presiseringer. Revisor konkluderer med at:

"Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Karmøy kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge".

Et eventuelt årsoppgjørsbrev fra revisor vil bli delt ut i møtet eller foreligge på et senere tidspunkt.

Dersom utvalget mener det er vesentlige forhold som er av en slik betydning at det gir grunnlag for merknader eller kommentarer, kan dette tas inn i uttalelsen eller at utvalget vedtar en frist for tilbakemelding om at påpekte forhold er rettet opp av administrasjonen.

Kontrollutvalgets uttalelse

På bakgrunn av tilsendte dokumenter har sekretariatet utarbeidet et forslag til uttalelse til regnskapet for 2016 (vedlegg 1). Det vil bli gitt utfyllende opplysninger fra rådmann og revisor til dokumentene i møtet.

Kontrollutvalget må vurdere om det er forhold i regnskapet de vil kommentere i sin uttalelse til kommunestyret, basert på dokumentene og orienteringen gitt i møtet.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalget vedtar vedlagte uttalelse til Sauda kommunes årsregnskap for 2016 slik den foreligger/ med disse endringene/ med disse tilleggene....

Aksdal, 08.05.17



Odd Gunnar Høie
Rådgiver/utvalgssekretær

Til kommunestyret i Sauda

Kontrollutvalgets uttalelse til Sauda kommunes årsregnskap for 2016

Innledning

Kontrollutvalget har i møte 15.05.17, sak 07/17 behandlet Sauda kommunes årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap balanseregnskap, økonomiske oversikter, noteopplysninger og pliktige budsjettopplysninger.

Grunnlaget for uttalelsen

Grunnlaget for kontrollutvalgets behandling av kommunens årsregnskap er det avlagte årsregnskapet med noter, revisjonsberetning og rådmannens årsberetning.

I tillegg har revisor, rådmann og regnskapsansvarlig supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger under behandlingen av årsregnskapet i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets uttalelse:

Sauda kommunes årsregnskap for 2016 er gjort opp med et regnskapsmessig underskudd på kr 2,1 millioner.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet viser et positivt netto driftsresultat med 4,5 million kroner.

Under tilvising til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen, mener kontrollutvalget at årsregnskapet totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2016 og for kommunen si økonomiske stilling pr. 31.12.16.

Kontrollutvalget i Sauda har ikke andre merknader til Sauda kommunes årsregnskap ut over det som går fram ovenfor, av revisor sin revisjonsberetning og økonomisjefens uttalelse i årsberetningen.

Sauda, 15.05.17

Alan G. Thompson
Leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

VEDLEGG SAK 717-2

Til kommunestyret i Sauda kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 26.04.17
Journalført: 17/146/076
Arkivkode: 242

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusion

Vi har revidert Sauda kommunes årsregnskap som viser kr 304 715 685 til fordeling drift og et regnskapsmessig merforbruk på kr 2 082 752. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap og investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Sauda kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere om det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisionen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at

en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund 18. april 2017

KPMG AS



Roald Stakland
Statsautorisert revisor

Årsregnskap 2016 for Sauda kommune

Hovedoversikter
Investeringsregnskap
Driftsregnskap per ansvar
Balanseregnskap
Noter





Innledning

Økonomisjefen presenterer med dette årsregnskapet for Sauda kommune. Regnskapet for Sauda havnekaske er inkludert i kommunens totale regnskap.

I tillegg til alle obligatoriske hovedoversikter og bilag, noter og utfyllende kommentarer, vedlegges selve regnskapet til Sauda kommune. Dette regnskapet består av et investeringsregnskap, et driftsregnskap og et balanseregnskap.

Regnskapet til Sauda kommune presenteres i overensstemmelse med den interne kontoplan som er bestemt, og som er brukt ved behandlingen av budsjettet for 2016. Den interne kontoplanen er bygget opp av et ansvar, art – og funksjonsbegrep. Dimensjonene funksjon og art utgjør den obligatoriske eksterne kontoplanen etter Kostra, og som er den kontostrengen som rapporteres til Statistisk Sentralbyrå.

Regnskapet presenteres i en fullstendig tallversjon.

Kort om regnskapsresultatet for 2016:

Regnskapet for Sauda kommune viser et underskudd i underkant av 2,1 millioner kroner for 2016. Etter de interne finansieringstransaksjonene, går regnskapet i balanse.

Investeringsregnskapet er fullfinansiert, og går i balanse.

Endringen i kommunens arbeidskapital for 2016 er i år negativ med 11,3 millioner kroner.. Ubrukte lånemidler i 2016 utgjør 61,8 millioner kroner. Situasjonen er fortsatt alvorlig og anstrengt for Sauda kommune.

Regnskapsprinsipper:

Generelt:

Lov om endring i lov om kommuner og fylkeskommuner av 7. juli 2000 trådte i kraft 1. januar 2001. Endringene gjelder i hovedsak lovens regler om økonomisk planlegging og forvaltning.

Kommunal- og regionaldepartementet er gitt myndighet til å fastsette forskrifter i medhold av kommuneloven:

- Forskrift om årsbudsjett.
- Forskrift om årsregnskap og årsberetning
- Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner.
- Forskrift om garantistillelse
- Forskrift om finansforvaltning

Forskrift om finansforvaltning inneholder en bestemmelse om at kommunene i løpet av 2001 skal utarbeide et eget finansreglement. Sauda kommune har utarbeidet et slikt reglement som ble vedtatt første gang i kommunestyret 13. desember 2001. Siste vedtak av finansreglementet ble gjort i 2015 (045/2015)

Regnskapet skal presenteres i fire obligatoriske hovedoversikter.

Hovedoversikt drift viser hovedtall etter artsbegrepet - altså etter type inntekt og utgift. Differanse mellom driftsinntekter og driftsutgifter inklusiv avskrivninger, framkommer som et **brutto** driftsresultat. Etter eksterne finansinntekter og finansutgifter samt motpost avskrivninger framkommer det et **netto** driftsresultat. Etter at interne finanstransaksjoner er ført, framkommer det et regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk.

Driftsregnskapet skal omfatte:

- Alle løpende inntekter og innbetalinger i året.
- Løpende inntekter og innbetalinger avsatt i tidligere regnskapsår som er anvendt i regnskapsåret.
- Anvendelse av midler som nevnt i nr. 1 og 2 i driftsregnskapet, herunder avsetning av slike midler for anvendelse i senere regnskapsår og til finansiering av investeringer i årets investeringsregnskap.

Hovedoversikt investering viser tradisjonelle investeringer pluss diverse finanstransaksjoner. I utgangspunktet skal disse være finansiert full ut. Er det en ubalanse mellom finansieringsbehov og finansiering, framkommer differansen som udekket/udisponert.

Investeringsregnskapet skal omfatte:

- Bruk av lånemidler
- Inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter
- Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende
- Inntekter og innbetalinger som nevnt under 1-3 avsatt i tidligere regnskapsår som er anvendt i regnskapsåret
- Inntekter i driftsregnskapet anvendt for investeringer i årets investeringsregnskap
- Utlån, forskotteringer og tiltak av investeringsmessig karakter
- Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskotteringer.

Kostra:

Det regnskap som avlegges, er satt opp etter Kostra forskriftene. Forskriften om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner gjelder kommuners og fylkeskommuners avgivelse av løpende informasjon om ressursbruk og tjenesteproduksjon til bruk i nasjonale informasjonssystemer, herunder til offisiell statistikk. Det er dette som blir benevnt KOSTRA (Kommune Stat Rapportering).

Nasjonale informasjonssystemer bygger på regnskaps- og tjenesterapporter fra kommuner og fylkeskommuner til statlige myndigheter og skal tjene til bedre grunnlag for analyse, planlegging og styring, både nasjonalt og lokalt.

Finansielt regnskapssystem.

Regnskapet er som før et finansielt regnskapssystem. Det vil si at alle utgifter ved anskaffelse av innsatsfaktorer skal vises, og all tilgang på og bruk av midler skal vises.

Etter forskriftene står kommunene fritt til å bygge opp sitt eget internregnskap.



Regnskapet for 2016 blir avlagt etter kommunens internkontoplanen, og i overensstemmelse med hvordan kommunen var budsjettmessig organisert i 2016.

Anordningsprinsippet:

Anordningsprinsippet vil si at alle kjente utgifter og inntekter skal tas med i regnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke.

Bruttoprinsippet:

Alle utgifter og inntekter skal budsjetteres og regnskapsføres brutto. Dette gjelder også for de interne finansieringstransaksjonene. Det skal således ikke gjøre fradrag for tilhørende inntekter og utgiftsposter. Heller ikke inntekstpostene skal framstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

God kommunal regnskapsskikk:

Årsregnskapet skal føres i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk, både når det gjelder selve regnskapsføringen og når det gjelder den økonomiske informasjonen årsregnskapet gir.

Det er nedsatt en forening for god kommunal regnskapsskikk, som etter hvert vil utarbeide diverse kommunale regnskapsstandarder.

Klassifisering av gjeld:

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommuneloven §50. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på lån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld. Langsiktig gjeld er vurdert til opptakskost. Kortsiktig gjeld er vurdert til høgeeste av opptakskost og virkelig verdi.

Vurderingsregler:

Vurderingsreglene er hjemlet i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 8.

Følgende er lagt til grunn:

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie og bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Omløpsmidler skal vurderes til lavest av anskaffelsesverdi og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler inndeles i tre kategorier; realobjekter, finansielle anleggsmidler, og immatrielle anleggsmidler.

Realobjekter er fast eiendom, bygninger, anlegg, inventar, utstyr, transportmidler og maskiner.

Realobjekter som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Følgende avskrivningsperioder legges til grunn:



- 5 år: Edb-utstyr, kontormaskiner og lignende.
- 10 år: Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler.
- 20 år: Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
- 40 år: Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier, ledningsanlegg og lignende.
- 50 år: Forretningsbygg, lagerbygg, adm.bygg, sykehjem/institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk i virksomheten.

Kjøp av varige driftsmidler med økonomisk levetid ut over tre år, og en anskaffelsesverdi større enn kr. 100.000,- blir ført i investeringsregnskapet, og aktivert i balansen.

Med finansielle anleggsmidler menes obligasjoner, aksjer/andeler, fond og utlån som ikke inngår i en markedsbaserte portefølje som har en løpetid på mer enn ett år.

Sauda kommune har sine pengemarkedsfond og obligasjonsfond plassert hos SPV finansforvaltning. Dette har vi hatt siden i slutten av juli 2014.

Kommunens plasseringer i pengemarkedsfond og obligasjonsfond i SPV finansforvaltning er å betrakte som markedsbaserte verdipapiret, og er ført opp med virkelig verdi/kurs.

Kommunens aksjer i balanse under kapittel 221 er å betraktet som finansielle aktiva, og er oppført med pålydende.

Sauda, 10. februar 2017

Roy Ove Kvernenes
Økonomisjef
Sign.

Økonomisk oversikt 2016

Drift

Investering

Økonomisk oversikt - drift

	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	13.195.780,00	12.193.738,00	12.693.738,00	12.948.722,00
Andre salgs- og leieinntekter	68.847.007,51	67.324.955,00	72.324.955,00	71.654.060,38
Overføringer med krav til motytelse	66.204.388,57	53.778.793,00	50.568.793,00	52.047.466,58
Rammetilskudd	142.210.623,00	132.480.000,00	132.480.000,00	128.857.345,00
Andre statlige overføringer	31.121.313,00	28.152.000,00	25.073.000,00	22.021.275,00
Andre overføringer	134.421,00	0,00	0,00	4.812.600,00
Skatt på inntekt og formue	130.299.214,00	136.000.000,00	140.000.000,00	134.334.030,84
Elendomsskatt	40.477.999,74	41.800.000,00	41.800.000,00	42.724.727,24
Andre direkte og indirekte skatter	6.597.732,00	6.597.000,00	6.597.000,00	7.836.316,84
Sum driftsinntekter	499.088.478,62	478.326.486,00	481.537.486,00	477.236.543,88
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	266.309.682,00	260.965.029,00	255.079.817,00	253.842.836,61
Sosiale utgifter	63.683.956,66	64.986.749,00	66.252.733,00	64.518.317,61
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	68.909.635,59	63.055.504,00	63.599.504,00	67.628.295,25
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	35.616.426,02	30.513.228,00	30.313.228,00	32.299.828,91
Overføringer	32.378.459,08	31.204.989,00	30.427.489,00	28.561.339,98
Avskrivninger	23.979.866,81	25.322.878,00	25.013.305,00	23.425.731,99
Fordelte utgifter	-421.000,00	-291.000,00	-291.000,00	-421.000,00
Sum driftsutgifter	490.457.026,16	475.757.377,00	470.395.076,00	469.855.350,35
Brutto driftsresultat	8.631.452,66	2.569.109,00	11.142.410,00	7.381.193,53
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	2.355.462,99	1.593.000,00	1.593.000,00	2.630.770,07
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1.551.082,40	2.600.000,00	2.600.000,00	2.140.575,88
Mottatte avdrag på utlån	42.088,56	120.000,00	120.000,00	167.941,98
Sum eksterne finansinntekter	3.948.633,95	4.313.000,00	4.313.000,00	4.939.287,93
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	11.986.177,09	10.175.000,00	10.175.000,00	11.994.095,66
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	19.953.052,00	20.625.000,00	20.625.000,00	16.770.960,65
Utlån	113.320,00	0,00	0,00	100.000,00
Sum eksterne finansutgifter	32.052.549,09	30.800.000,00	30.800.000,00	28.865.056,31
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-28.103.915,14	-26.487.000,00	-26.487.000,00	-23.925.768,38
Motpost avskrivninger	23.979.866,81	25.322.878,00	25.013.305,00	23.425.731,99
Netto driftsresultat	4.507.404,33	1.404.987,00	9.668.715,00	6.881.157,14
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	2.698.450,55	2.698.450,55	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	70.000,00	70.000,00	0,00	6.620.289,13
Bruk av bundne fond	12.824.500,55	11.289.474,00	8.419.474,00	10.520.393,60
Sum bruk av avsetninger	15.592.951,10	14.057.924,55	8.419.474,00	17.140.682,73
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	5.681.458,13
Avsatt til disposisjonsfond	7.422.506,55	7.422.506,55	10.681.692,00	665.865,00
Avsatt til bundne fond	14.760.600,63	8.040.405,00	7.406.497,00	14.976.066,19
Sum avsetninger	22.183.107,18	15.462.911,55	18.088.189,00	21.323.389,32
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-2.082.751,75	0,00	0,00	2.698.450,55

1 Sauda kommune - 2016

08.02.2017

Økonomisk oversikt - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	7.000,00	0,00	0,00	1.769.000,00
Andre salgsinntekter	2.894.316,00	0,00	0,00	2.892.155,07
Overføringer med krav til motytelse	3.790.319,00	3.223.500,00	0,00	729.000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9.212.507,14	9.826.000,00	0,00	12.050.199,63
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	100.000,00
Renteinntekter og utbytte	790,65	0,00	0,00	1.500,00
Sum inntekter	15.904.932,79	13.049.500,00	0,00	17.541.855,70
Utgifter				
Lønnsutgifter	675.087,83	0,00	0,00	403.347,84
Sosiale utgifter	124.991,32	0,00	0,00	88.193,78
Kjøp av varer og tj som inngår i tj. produksjon	48.797.134,44	64.061.262,00	0,00	52.946.514,53
Kjøp av tjenester som erstatter tj. produksjon	85.336,60	0,00	0,00	3.104.715,63
Overføringer	9.221.507,14	0,00	0,00	12.050.199,63
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	58.904.057,33	64.061.262,00	0,00	68.592.971,48
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	505.392,00	0,00	0,00	231.595,55
Utlån	800.790,65	0,00	0,00	1.200.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	2.431.527,00	0,00	0,00	4.921.958,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	300.000,00	0,00	0,00	3.082.914,98
Sum finansieringstransaksjoner	4.037.709,65	0,00	0,00	9.436.478,53
Finansieringsbehov	45.036.834,19	51.011.762,00	0,00	60.487.592,32
Dekket slik:				
Bruk av lån	44.162.461,19	50.911.762,00	0,00	47.783.658,79
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	561.873,39	0,00	0,00	525.374,55
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	1.775.000,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	100.000,00	0,00	7.614.523,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	2.789.135,98
Bruk av bundne investeringsfond	292.499,61	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	45.036.834,19	51.011.762,00	0,00	60.487.592,32

Regnskapsskjema 2016

1A og 1B

2A og 2B

**Regnskapsmessig
Merforbruk**

Regnskapsskjema 1A 2016

	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsregnskapet				
Skatt på formue og inntekt	-130 299 214,00	-136 000 000,00	-140 000 000,00	-134 334 030,84
Ordinært Rammetilskudd	-142 210 623,00	-132 430 000,00	-132 480 000,00	-128 857 345,00
Skatt på eiendom	-40 477 959,74	-41 800 000,00	-41 800 000,00	-42 724 727,24
Andre direkte/indirekte skatter(hjemfall)	-6 597 732,00	-6 597 000,00	-6 597 000,00	-7 836 316,84
Andre generelle statstilskudd	-20 010 813,00	-20 612 000,00	-17 533 000,00	-17 765 300,98
Sum frie disponible inntekter	-339 596 381,74	-337 439 000,00	-338 410 000,00	-331 517 720,90
Renteinntekter og utbytte(sos.utlån)	-2 210 925,55	-1 713 000,00	-1 713 000,00	-2 798 712,05
Renteutgifter, provisjoner og finansutgifter	11 986 177,09	10 175 000,00	10 175 000,00	11 994 095,66
Gevinst finansielle instrumenter	-1 551 082,40	-2 600 000,00	-2 600 000,00	-2 140 575,88
Avdrag på lån (inkl.sos.utlån 52)	20 066 372,00	20 625 000,00	20 625 000,00	16 870 960,65
Netto finansinntekter/-utgifter	28 290 541,14	26 487 000,00	26 487 000,00	23 925 768,38
Til dekning av tidl.års regnskapsm.merforbruk	0,00	0,00	0,00	5 681 458,13
Til ubundne avsetninger 54	7 422 506,55	7 422 506,55	10 681 692,00	665 865,00
Til bundne avsetninger 55	14 760 600,63	8 040 403,00	7 406 497,00	14 976 066,19
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbr	-2 698 450,55	-2 698 450,55	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	-70 000,00	-70 000,00	0,00	-6 620 289,13
Bruk av bundne avsetninger 95	-12 824 500,55	-11 289 474,00	-8 419 474,00	-10 520 393,60
Netto avsetninger/forbruk	6 590 156,03	1 404 987,00	9 668 715,00	4 182 706,59
Til fordeling drift	-304 715 634,52	-309 597 013,00	-302 254 283,00	-303 409 245,93
Sum fordelt til drift(fra skjema 1B)	306 798 436,27	309 597 013,00	302 254 283,00	300 710 795,33
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-2 082 751,73	0,00	0,00	2 698 450,55

Regnskapsskjema 1B 2016

Regnskap 2016	Regulert	Opprinnelig	Regnskap 2015
	Regnskap 2016	Budsjett 2016	

Driftsregnskap

Fellestjenester

Netto driftsramme	33 376 219,65	28 543 816,77	30 547 542,00	40 711 391,12
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Skole, Opplæring, Kultur

Netto driftsramme	87 629 513,12	88 808 327,10	86 559 489,00	95 977 680,42
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Helsete

Netto driftsramme	172 552 918,21	178 996 946,74	172 529 913,00	153 257 449,69
-------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Teknisk inkl. Havnekassen

Netto driftsramme	47 285 971,30	47 929 800,39	47 022 950,00	43 195 065,61
-------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Motpost avskrivninger/kalk.renter/mva komp./etc

Netto driftsramme	-34 046 186,51	-34 681 878,00	-34 405 609,00	-32 430 791,46
-------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

TIL FORDELING DRIFT	306 798 436,27	309 597 013,00	302 254 285,00	300 710 795,38
---------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

1 Sauda kommune - 2016

Vedlegg til Regnskapsskjema 1A og 1B, spesifisert med alle inntekter og utgifter på enhetene

	Regnskap 2016	Regulert Budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
Fellestjenester inntekter	-10 920 141	-8 609 000	-5 219 000	-5776219
Fellestjenester utgifter	40 673 078	37 549 903	37 138 031	37633720
Sum Fellestjenester	29 752 937	28 940 905	31 919 031	31857500
Pensjonsnote/avsetn. Sauda kirke inntekter	-704 933	-4 291 037	-2 871 037	-1267686
Pensjonsnote/avsetn. Sauda kirke utgifter	2 618 273	2 380 823	7 298 317	17790738
Sum Pensjonsnote/avsetn. Sauda kirke	1 913 340	-1 910 212	4 427 280	16523052
Næring inntekter	-33 828 206	-34 076 306	-38 695 506	-44276180
Næring utgifter	27 620 140	25 201 124	24 798 211	31293281
Sum Næring	-6 208 066	-8 875 382	-13 897 295	-12982899
Nettoramme Fellestjenester inntekter	-45 453 280	-46 976 543	-46 725 543	-51320085
Nettoramme Fellestjenester utgifter	70 911 491	65 131 834	69 234 579	86717739
Sum Nettoramme Fellestjenester	25 458 211	18 155 311	22 449 036	35397654
Opplæring inntekter	-31 889 757	-24 020 700	-24 020 700	-9 458 072
Opplæring utgifter	78 933 262	73 021 338	72 053 092	65 562 675
Sum Opplæring	47 043 505	49 000 858	48 032 392	56 104 603
Barnehage inntekter	-7 647 101	-5 566 330	-5 566 330	-6 141 591
Barnehage utgifter	39 958 605	36 644 073	35 868 410	37 458 956
Sum Barnehage	32 311 504	31 077 725	30 300 060	31 317 365
Kultur inntekter	-5 010 984	-1 864 500	-1 864 500	-3 388 728
Kultur utgifter	13 288 646	10 594 244	10 091 537	11 340 460
Sum kultur	8 277 662	8 729 744	8 227 037	7 951 732
Nettoramme Oppvekst/kultur inntekter	-44 547 841	-31 451 550	-31 451 550	-10 988 391
Nettoramme Oppvekst/kultur utgifter	132 180 513	120 259 877	118 011 039	114 362 090
Sum Nettoramme Oppvekst	87 632 672	88 808 327	86 559 489	95 373 699
Lege-/Fysioterapi tj. inntekter	-7 675 556	-6 239 456	-6 069 456	-6 162 936
Lege-/Fysioterapi tj. utgifter	19 269 135	21 314 827	22 634 294	18 361 132
Sum Lege-/Fysioterapi tj.	11 593 579	15 075 371	16 564 838	12 198 175
Pleie og omsorg inntekter	-18 134 133	-13 682 120	-14 182 120	-17 417 494
Pleie og omsorg utgifter	144 200 029	144 136 286	137 151 494	134 652 308
Sum Pleie og omsorg	126 065 896	130 454 166	122 969 374	117 274 814
Helsesenteret inntekter	-4 463 192	-4 221 500	-4 431 500	-4 948 304
Helsesenteret utgifter	28 585 278	27 037 782	27 322 653	25 333 540
Sum Helsesenteret	24 122 085	22 816 282	23 091 153	20 385 236
NAV og Flyktningetjenesten inntekter	-1 554 545	-1 236 667	-1 846 667	-14 245 254
NAV og Flyktningetjenesten utgifter	11 881 871	11 267 794	11 631 215	16 875 435
Sum NAV og Flyktningetjenesten	10 327 326	10 031 127	9 784 548	2 630 181
Nettoramme Pleie og omsorg inntekter	-31 527 426	-25 379 743	-26 529 743	-42 774 009
Nettoramme Pleie og omsorg utgifter	203 936 312	203 756 690	198 939 656	195 262 415
Sum Nettoramme Pleie og omsorg	172 108 886	178 376 947	172 409 913	152 488 406

	Regnskap 2016	Regulert Budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
Adm/Plan/Byggesak/Kart.oppm. inntekter	-4 096 154	-1 935 000	-1 615 000	-2 344 663
Adm/Plan/Byggesak/Kart.oppm. utgifter	7 061 464	5 377 644	5 237 519	5 232 488
Sum Adm/Plan/Byggesak/Kart.oppm.	2 965 310	3 442 644	3 622 519	2 687 823
Brann inntekter	-476 748	-680 000	-680 000	-701 517
Brann utgifter	5 837 434	5 926 354	5 847 385	5 786 336
Sum Brann	5 380 686	5 246 354	5 167 385	5 084 820
VAR inntekter	-24 050 487	-21 508 074	-21 508 074	-20 741 750
VAR utgifter	24 050 487	21 631 009	21 505 338	20 741 750
Sum VAR	0	122 935	-2 736	0
Teknisk Rest inntekter	-17 108 577	-20 234 061	-20 234 061	-18 403 060
Teknisk Rest utgifter	59 520 349	60 152 458	59 270 372	56 274 329
Sum Teknisk Rest	42 411 771	39 898 397	39 016 311	37 871 269
Havnekassen inntekter	-1 936 961	-1 660 989	-1 627 685	-1 944 676
Havnekassen utgifter	1 936 961	1 660 989	1 627 685	1 944 676
Sum Havnekassen	0	0	0	0
Teknisk inkl. Havnekassen inntekter	-47 668 927	-46 038 124	-45 684 820	-44 335 668
Teknisk inkl. Havnekassen utgifter	98 426 695	94 748 453	93 488 299	89 979 580
Sum Teknisk inkl. Havnekassen	50 757 768	48 710 329	47 803 479	45 643 912
Felles Finansier inntekter	-375 616 209	-372 465 329	-370 411 509	-366 565 094
Felles Finansier inntekter	39 658 671	38 414 415	41 189 592	37 661 422
Sum Felles Finansier	-335 957 537	-334 050 914	-329 221 917	-328 903 672
Sum totalt	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2A - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	56 904 057,93	64 061 262,00	0,00	62 592 971,49
Utlån og forskutteringer	800 790,65	0,00	0,00	1 200 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	2 431 527,00	0,00	0,00	4 921 966,00
Avdrag på lån	505 392,00	0,00	0,00	231 595,53
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	300 000,00	0,00	0,00	3 032 914,93
Årets finansierungsbehov	60 941 766,98	64 061 262,00	0,00	78 029 448,02
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	44 132 451,19	50 911 762,00	0,00	47 783 552,79
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7 000,00	0,00	0,00	1 769 000,00
Tilskudd til investeringer	0,00	0,00	0,00	100 000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9 212 507,14	9 326 000,00	0,00	12 030 199,63
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	4 352 192,99	3 223 500,00	0,00	1 254 374,55
Andre inntekter	2 895 106,65	0,00	0,00	2 893 656,07
Sum ekstern finansiering	60 649 267,37	63 961 262,00	0,00	65 850 789,04
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	292 499,61	100 000,00	0,00	12 178 658,98
Sum finansiering	60 941 766,98	64 061 262,00	0,00	78 029 448,02
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Regnskapsskjema 2B 2016

Investeringsregnskapet	Regnskap 2016	Korr.Budsj. 2016	Regnskap 2015	Korr.Budsj. 2015	Regnskap 2014	Korr.Budsj. 2014
IKT prosjekter	3 325 901,00	3 200 319,00	3 709 825,06	3 696 000,00	4 794 533,83	3 885 000,00
VAR	11 058 300,00	13 885 250,00	9 821 872,39	8 777 000,00	5 828 271,08	7 966 611,00
Teknisk + Veier	5 337 136,00	6 833 880,00	4 361 276,39	4 860 000,00	1 945 191,67	2 394 000,00
Kultur- og idrettsanlegg	5 747 666,00	5 676 000,00	29 842 821,07	34 895 251,00	7 895 340,12	22 358 500,00
Pleie og omsorg/sosial	6 154 359,00	8 810 000,00	6 773 616,34	3 635 000,00	4 266 722,15	3 080 325,00
Skuler/barnehager	24 935 704,00	25 655 813,00	13 840 751,60	13 215 000,00	8 478 720,54	3 870 200,00
Andre bygg og anlegg					4 036 736,55	4 653 000,00
Forskottering veg						
Inventar						
Maskiner og utstyr						
Andre anlegg						
Sum investeringer	56 559 066,00	64 061 262,00	68 350 162,85	69 078 251,00	37 245 615,94	48 207 636,00

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	15.05.17	08/17

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ORIENTERING FRA ADMINISTRASJONEN – STAB OG UTVIKLING (FELLESTJENESTER)

Saksorientering

Kontrollutvalget vedtok i møtet 06.02.17, sak 04/17 å invitere kommunale ledere for å orientere om sitt arbeids- og ansvarsområde etter en plan. Planen ble oversendt rådmannen 09.02.17 Det fremgikk i brevet at tidspunktene kunne endres/byttes for de inviterte.

I planen var følgende satt opp:

15.05.17 *Stab og utvikling v/rådmann eller kommunalsjef*
18.09.17 *Oppvekst og kultur v/kommunalsjef*
13.11.17 *Teknisk v/kommunalsjef*
1. møte 2018 *Helse og omsorg v/kommunalsjef*

Tidsrammen ble satt til ca. 30 min. inklusiv spørsmål. Orienteringen er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av kommunen og de utfordringer kommunen har.

Sekretariatet ser gjerne at det orienteres generelt om arbeidsoppgaver, gjerne også om sterke og svake sider, herunder hvilke utfordringer som kommunen som arbeidsgiver står overfor i årene framover.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Sauda kontrollutvalg tar rådmannens gjennomgang av «Stab og utvikling – fellestjenester» til orientering.

Aksdal, 08.05.17



Odd Gunnar Høie
Rådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	15.05.17	09/17
Kommunestyret	21.06.17	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «ØKONOMISTYRING»

Vedlegg: «Økonomistyring» (eget hefte) – rapport utarbeidet av KPMG AS

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i 2016 ny Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020. I denne planen var «Økonomistyring» et prioritert prosjekt.

Kontrollutvalget startet, med utgangspunkt i planen, prosessen med å få gjennomført en slik revisjon høsten 2016. Med utgangspunkt i en prosjektplan utarbeidet av KPMG AS ble følgende vedtatt i møtet 14.11.16, sak19/16:

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon av «Økonomistyring» i henhold til vedlagte prosjektplan.

Utvalget ønsker en problemstilling nr. 4 som skal ta for seg en analyse av fremtidig inntekstgrunnlag. Revisor formulerer endelig problemstilling i samråd med utvalgsleder og sekretariat.

Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på 200 timer.

Formål:

- ✓ *Vurdere om Sauda kommune har rutinar, system og prosedyrar som legg til rette for å følge lovpålagte krav og som sikrar ei tilfredsstillande økonomistyring.*
- ✓ *Vurdere om Sauda kommune etterlev sine rutinar og prosedyrar i praksis.*
- ✓ *Vurdere Sauda kommune si avvikhandtering innanfor økonomi, herunder korleis avvik vert følgt opp, kva tiltak som vert verksett og effekten av desse.*
- ✓ *Vurdere i kva grad kommunen gjennomfører analyser av inntekstgrunnlaget.*

Problemstillinger:

1. Kva krav, system og rutinar har kommunen som sikrar ei hensiktsmessig økonomistyring?

- a. Kva system og rutinar har kommunen for utarbeiding og revidering av budsjett?*
- b. Kva økonomirapporteringsrutinar har kommunen?*
- c. Korleis vert økonomiske avvik handtert og følgt opp?*

- 2. Er kommunen sine system og rutinar for økonomistyring i tråd med lovpålagte krav, politiske vedtak og føresetnader?*
- 3. Er den praktiske økonomistyringa i samsvar med kommunen sine system og rutinar?*
- 4. I kva grad har kommunen gjort analyser av framtidig økonomisk inntektsgrunnlag?*
 - a. Kva er resultatet av slike analyser, herunder kva risikoar viser analysane?*
 - b. Korleis er analysane brukt inn i økonomiplanlegginga?*

Rapporten

KPMG AS har med dette som utgangspunkt gjennomført prosjektet våren 2017. Rapporten ble mottatt av sekretariatet den 05.05.17. Den er verifisert og har vært på høring hos rådmannen.

Basert på revisjonens observasjoner og vurderinger i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, anbefaler revisjonen at kommunen iverksetter følgende tiltak:

- ✓ *Fullføre/slutføre økonomihandbok.*
- ✓ *Bruke ytterlegare periodisering i budsjettet.*
- ✓ *Bruke historiske data og tabellar for å gje eit meir oversiktlig bilete av ressurssituasjonen i budsjettdokumentet.*
- ✓ *Inkludere meir utfyllande skildringar i budsjettdokumentet av inntektsberekning og risikoanalysar.*
- ✓ *Inkludere utfyllande avviksskildring og prognoseframskriving i den økonomiske rapporteringa.*
- ✓ *Etablere tydlegare rutinar verksetting av tiltak.*
- ✓ *Utforme fullmakter/delegeringar med beløpsgrenser.*
- ✓ *Innføre endringane i budsjettprosessen som planlagt.*

Revisjonen vil samstundes påpeike at fleire av tilrådingane krev ytterlegare kapasitet og ressursar. Følgjeleg må kommunen vurdere tilrådingane opp mot dagens ressurssituasjon og behovet for eventuelt auka kapasitet.

Sekretariatet viser til sammendraget i innledningen og revisors vurderinger underveis i rapporten. Ut i fra disse vurderingene har revisor i kapittel fire gjort rede for sine konklusjoner og anbefalinger, og kommet fram til forslag til tiltak som er gjengitt ovenfor. For mer detaljer vises det til selve rapporten.

I følge revisjonsforskriften § 8 skal administrasjonssjefen gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som kommer fram i rapporten og hans syn skal også framgå av rapporten.

Rådmannen har hatt rapporten på høring og hans uttalelse er tatt i inn i rapportens kapittel fem. Rådmannen skiver blant annet at han:

«takker for ein utfyllande og god rapport» og at «vidare forbetringsarbeid innan økonomistyring vil ha høgt fokus i Sauda kommune framover».

Konklusjon

Resultatet etter forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har noen forbedringspotensialer, i og med at revisjonen avdekker noen svakheter og forbedringsområder. Sekretariatet vil på den bakgrunn anbefale at kontrollutvalget ber kommunestyret vedta at revisjonens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen.

Sekretariatet vil videre anbefale at det settes en frist der kommunestyret får tilbakemelding på status for oppfølging av rapporten via kontrollutvalget.

En forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk følges opp for å sikre at administrasjonen setter i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter og kontrollutvalget bør sørge for at kommunestyrets vedtatte merknader til rapporten følges opp. Det anbefales at slik oppfølging skjer fra 6 til 12 måneder etter at rapporten er vedtatt av kommunestyret.

I følge rundskriv H-02/06 skal kontrollutvalget innstille direkte til kommunestyret i forbindelse med behandling av forvaltningsrevisjonsrapport og selskapskontroller.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Sauda kommunestyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Økonomistyring» til orientering.
2. Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak innen ca. 9 måneder.

Aksdal, 08.05.17



Odd Gunnar Høie

Rådgiver/utvalgssekretær